

Додаток 2
до наказу від 23.03. 2023 р. № 244

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра терапії і клінічної діагностики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету ветеринарної
медицини
Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ
Протокол №11 від 01 червня 2023 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри терапії і
клінічної діагностики
Протокол №11 від «23» травня 2023 р.

Грушанська **Наталія ГРУШАНСЬКА**

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант програми
д.вет.н., зав. каф. терапії і клінічної
діагностики

Грушанська **Наталія ГРУШАНСЬКА**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ ТВАРИН (скорочений термін навчання)

Спеціальність:	211 – Ветеринарна медицина
Освітня програма:	«Ветеринарна медицина»
Факультет:	Ветеринарної медицини
Розробник:	Голопура Сергій Іванович професор кафедри терапії і клінічної діагностики Бойко Наталія Іванівна доцент кафедри терапії і клінічної діагностики

Київ – 2023 р.

Опис навчальної дисципліни
ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ ТВАРИН

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	<u>Магістр</u> (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Спеціальність	<u>211 – «Ветеринарна медицина»</u> (шифр і назва)	
Освітня програма	<u>«Ветеринарна медицина»</u> (шифр і назва)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	360	
Кількість кредитів ECTS	12	
Кількість змістових модулів	6	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	<u>Академічна історія хвороби</u> (назва)	
Форма контролю	Залік, Залік, Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	3, 4	–
Семестр	6, 7, 8	–
Лекційні заняття	75 год.	–
Практичні, семінарські заняття	–	–
Лабораторні заняття	105 год.	–
Самостійна робота	180 год.	–
Індивідуальні завдання	–	–
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	5, 3, 4 год.	

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

Основною метою дисципліни є оволодіння студентами важливих питань загальної терапії та профілактики внутрішніх хвороб тварин, а також вивчення внутрішніх хвороб тварин, з'ясування їх етіології, патогенезу, симптомів.

Завдання дисципліни

- вивчити питання етіології патогенезу, патологоанатомічних змін, симптоматики, діагностики, перебігу, прогнозу, терапії та профілактики за внутрішніх незаразних захворювань тварин.
- розвивати у студентів клінічне мислення, творчий підхід при вирішенні практичних питань з ліквідації захворювань тварин.
- акцентувати увагу студентів на принципах ветеринарної терапії:
 - профілактичний, який направлений на попередження захворювання;
 - фізіологічний, який базується на застосуванні лікувальних і профілактичних засобів з урахуванням глибоких знань фізіології організму тварин і мінімального порушення фізіологічних процесів у ньому;
 - комплексний, який передбачає комплексний підхід до лікування тварин і профілактики захворювань, з урахуванням єдності і нерозривного зв'язку організму з навколишнім середовищем;
 - активний, який характеризується застосуванням активної форми роботи ветеринарного спеціаліста – диспансеризації з метою найбільш раннього вияву захворювань і проведення групової ефективною і економічно вигідною терапії і профілактики хвороб.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

1. Методику проведення диспансеризації тварин;
2. Сучасні методи діагностики, терапії та профілактики найбільш розповсюджених внутрішніх хвороб тварин;
3. Методику застосування магнітних зондів для боротьби з хворобами передшлунків травматичного походження у великої рогатої худоби;
4. Особливості діагностики, терапії та профілактики внутрішніх хвороб новонароджених тварин;
5. Методику наукових досліджень.

Студент повинен уміти:

1. Застосовувати основні загальні методи клінічного дослідження тварин (огляд, пальпацію, перкусію, аускультацию, термометрію);
2. Відбирати проби крові, сечі, молока, ексудату та ін. для лабораторних досліджень;

3. Проводити клініко-лабораторні дослідження та аналізувати отримані результати з використанням обчислювальної техніки;
4. Вводити лікарські речовини та препарати через рот, підшкірно, внутрішньом'язово, внутрішньовенно, внутрішньотрахеально, внутрішньоочеревинно, ректально тощо;
5. Проводити курацію хворих тварин та вести клінічну документацію;
6. Вміти застосовувати відповідним чином ліки та біологічні засоби для забезпечення безпечності харчового ланцюга та довкілля;
7. Складати план профілактичних заходів за результатами клініко-лабораторних досліджень тварин;
8. Ефективно комунікувати з колегами для обміну науковою та технічною інформацією та практичним досвідом.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК):

- ✓ Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- ✓ Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ✓ Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ✓ Знання та розуміння предметної галузі та професії.
- ✓ Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ✓ Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ✓ Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ✓ Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ✓ Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.
- ✓ Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.
- ✓ Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності.
- ✓ Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
- ✓ Здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- ✓ Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження.
- ✓ Здатність використовувати спеціалізовані програмні засоби для виконання професійних завдань.

програмні результати навчання (ПРН) ОП:

- ✓ Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
 - ✓ Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
 - ✓ Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.
9. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

3. Програма та структура навчальної дисципліни «Внутрішні хвороби тварин»

– скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лекц.	Лаб. занят.	С.Р
1	2	3	4	6
6 семестр				
<i>Змістовий модуль 1. Загальна терапія.</i>				
Тема 1. Вступна лекція. Визначення предмета, його структурно-логічна схема. Значення дисципліни у формуванні лікаря ветеринарної медицини.	4	2	2	-
Тема 2. Види терапії.	8	2	4	2
Тема 3. Методи терапії	4	2	2	4
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	20	6	8	6
<i>Змістовий модуль 2. Хвороби серцево-судинної систем.</i>				
Тема 4. Хвороби перикарда	6	2	4	2
Тема 5. Хвороби міокарда: міокардит, міокардоз. (міокардіодистрофія, міокардіопатія).	6	2	2	4
Тема 6. Ендокардит і пороки серця	8	2	4	4
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	26	6	10	10
<i>Змістовий модуль 3. Хвороби дихальної системи</i>				
Тема 7. Хвороби верхніх дихальних шляхів.	4	2	2	2
Тема 8. Хвороби легень запального характеру.	8	2	4	4
Тема 9. Хвороби легень незапального характеру. Хвороби плеври:	4	2	2	4
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	24	6	8	10
<i>Змістовий модуль 4. Хвороби системи травлення</i>				
Тема 10. Хвороби ротової порожнини, глотки та стравоходу.	8	2	4	2
Тема 11. Хвороби передшлунків	6	2	2	4
Тема 12. Хвороби шлунка і кишок.	6	2	4	2
Тема 13. Хвороби шлунка і кишечника з синдромом колек.	6	2	3	4
Тема 14. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб печінки і жовчних шляхів	8	2	4	4
Тема 15. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб підшлункової залози пов'язаних з екзокринною функцією.	4	2	2	3
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	50	12	19	19
<i>Усього годин за 6 семестр</i>	120	30	45	45

7 семестр				
<i>Змістовий модуль 1 Хвороби спричинені патологією обміну речовин.</i>				
Тема 1. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Класифікація, поширення, особливості перебігу та діагностики.	6	2	4	10
Тема 2. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Хвороби, зумовлені переважним порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну: кетоз корів і овець, міоглобінурія, ожиріння, аліментарна дистрофія.	6	2	4	10
Тема 3. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Хвороби, зумовлені порушенням обміну макроелементів: остеодистрофія (аліментарна, ензоотична, вторинна), гіпомагніємія (пасовищна тетанія), після родова гіпофосфатемія.	6	2	4	10
Тема 4. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Мікроелементози тварин. Поширення, загальні принципи діагностики і профілактики. Йодна недостатність. Гіпокобальтоз, гіпокупроз, недостатність цинку (пара кератоз поросят), марганцю, фтору, селену. Надлишок фтору, бору, селену, нікелю, стронцію і молібдену.	7	2	4	13
Тема 5. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин. Гіповітамінози. Недостатність жиророзчинних вітамінів: А, Е, К. Недостатність водорозчинних вітамінів: тіаміну, рибофлавіну, нікотинової кислоти, піридоксину, ціанокобаламіну, аскорбінової кислоти. Гіпервітамінози А і Д.	6	2	4	12
Тема 6. Хвороби ендокринних органів. Причини і механізми розвитку ендокринних хвороб. Цукровий і нецукровий діабет.	6	2	4	10
Тема 7. Хвороби надниркових залоз: гіпоадренокортицизм, синдром Кушинга. Хвороби прищитовидних залоз: гіпопаратиреоз, післяродова гіпокальціємія. Хвороби щитоподібної залози: гіпотиреоз, ензоотичний зоб, дифузний токсичний зоб.	7	3	6	10
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	120	15	30	75
<i>Усього годин за 7 семестр</i>	120	15	30	75
8 семестр				
<i>Змістовий модуль 1 Хвороби молодняку.</i>				
Тема 1. Хвороби молодняку. Поширення хвороб молодняку. Особливості вікової фізіології молодняку. Імунний захист новонародженого молодняку. Імунодефіцитний стан молодняку.	6	2	2	4
Тема 2. Хвороби молодняку. Класифікація хвороб молодняку. Антенатальна гіпотрофія. Гостра гіпоксія. Неонатальні хвороби із синдромом діареї: казеїнобезоарна хвороба, молозивний токсикоз, диспепсія. Диференційна діагностика, лікування та профілактика шлунково-кишкових хвороб новонароджених тварин.	4	2	2	4
Тема 3. Хвороби молодняку. Метаболічні хвороби молодняку: гіпоглікемія; гіпопластична анемія поросят, телят і ягнят; Д-гіповітаміноз (рахіт); безоарна і	6	2	2	4

білом'язова хвороби молодняка; ензоотична атаксія ягнят. Періодична тимпанія телят і ягнят.				
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	24	6	6	12
<i>Змістовий модуль 2. Хвороби крові та імунної системи</i>				
Тема 4. Хвороби системи крові. Класифікація. Поширення. Анемії, їх класифікація. Постгеморагічна, гіпопластична і гемолітична анемії та їх прояви.	4	2	2	4
Тема 5. Хвороби системи крові. Післяродова гемоглобінурія корів, пароксизмальна гемоглобінурія, ізота аутоімунна анемія.	6	2	2	4
Тема 6. Хвороби системи крові. Порушення гемостазу (згортання крові); спадкові і набуті. Тромбоцитопенія. Пухлинні ураження системи крові. Гемобластози: лейкоз (лейкемія). гематосаркома.	4	2	2	4
Тема 7. Хвороби імунної системи. Клітинні і гуморальні фактори імунного захисту. Імунні дефіцити (природжені, набуті). Аутоімунні хвороби. Алергічні хвороби: кормова і лікарська алергія. Надлишково активний імунний стан та проліферативні хвороби імунної системи (гіперлейкоцитози, гіперімунноглобулінемія, лімфогранулоцитоз, плазмцитома, макроглобулінемія, хвороба «важких ланцюгів»).	6	2	2	4
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	32	8	8	16
<i>Змістовий модуль 3. Хвороби нирок і сечових шляхів.</i>				
Тема 8. Класифікація та основні синдроми хвороб сечовидільної системи.	4	2	2	4
Тема 9. Хвороби нирок: гломерулонефрит (нефрит), пієлонефрит, абсцес нирки, нефроз, нефросклероз і гідронефроз. Диференціальна діагностика хвороб нирок.	6	2	2	4
Тема 10. Хвороби сечових шляхів: уроцистит, нейрогенна дисфункція сечового міхура (спазм сфінктера, парез і параліч сечового міхура).	4	2	2	4
Тема 11. Хвороби нирок і сечових шляхів. Сечокам'яна хвороба (уролітаз). Хронічна гематурія великої рогатої худоби. Захворювання нижніх відділів сечовивідних шляхів: непрохідність уретри і уретрит.	6	2	2	4
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	32	8	8	16
<i>Змістовий модуль 4. Хвороби нервової системи.</i>				
Тема 12. Хвороби нервової системи. Класифікація.. Загальні симптоми і синдроми захворювань нервової системи.	4	2	2	4
Тема 13. Хвороби нервової системи. Органічні захворювання головного і спинного мозку та мозкових оболонок. Судинні розлади: теплове перегрівання (гіпертермія), сонячний удар; ішемія і гіперемія головного мозку та його оболонок. Водянка шлуночків мозку гідроцефалія.	6	2	2	4
Тема 14. Хвороби нервової системи. Захворювання головного і спинного мозку та мозкових оболонок	4	2	2	4

запального характеру: менінгіт, енцефаліт, мієліт, менінгоенцефаліт. Запалення спинного мозку та його оболонок (менінгомієліт)				
Тема 15. Хвороби нервової системи. Функціональні нервові хвороби: неврози, епілепсія і еклампсія. Синдром стресу та його профілактика.	6	2	2	4
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	32	8	8	16
	120	30	30	60

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачені	
2		
...		

5. Теми лабораторних занять 6 семестр

Тижні	Назва лабораторних занять	год.
1	№1. Особиста гігієна та техніка безпеки при дослідженні та лікуванні тварин. Клінічна документація. Терапевтична техніка. Класифікація методів введення лікарських речовин.	2
2	№2. Ентеральне введення лікарських препаратів. Парентеральне введення лікарських препаратів. Ендоскопія.	4
3	№3. Неспецифічна стимулююча терапія	2
4	№4. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично-хворих тварин в клініці з патологією серцево-судинної системи. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб перикарду (перикардит травматичний і нетравматичний, гідро перикард)	4
5	№5. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб міокарду (міокардит, міокардоз, міокардіосклероз)	2
6	№6. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб ендокарду і пороків серця	4
7	№7. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб дихальних шляхів: (кровотеча з носа, риніт, гайморит, ларингіт, фронтит, набряк гортані, бронхіт)	2
8	№8. Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично-хворих тварин в клініці з хворобами дихальної системи. Диференційна діагностика, лікування і профілактика пневмоній	4
9	№9. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб легень незапального характеру (набряк, емфізема, кровотеча) та хвороб плеври (плеврит, гідро- і пневмоторакс)	2
10	№10. лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично хворих тварин в клініці з хворобами системи травлення. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб ротової порожнини, глотки і стравоходу (стоматит, виразка язика, фарингіт, езофагіт, закупорення стравоходу).	4
11	№11. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб передшлунків (гіпотонія і атонія, переповнення (парез), тимпанія, ацидоз і алкалоз рубця)	2
12	№12. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб шлунка і кишок (гастрит, виразкова хвороба, гастроентерит, гастроентероколіт).	4
13	№13. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб тварин із синдромом кольок (спастичні коліки, обтураційний ілеус, странгуляційний ілеус).	3

14	№14. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб печінки, підшлункової і жовчних шляхів.	4
15	№ 15. Диференційна діагностика, лікування та профілактика хвороб підшлункової залози пов'язаної з екзокринною функцією.	2
	Всього за 6 семестр	45
7 семестр		
1	№1 Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження хвороб обміну речовин в клініці із тематично хворими тваринами	2
2	№2 Диференціальна діагностика, лікування та профілактика хвороб, пов'язаних з переважаючим порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну: кетозів, міоглобінурія, ожиріння та дистрофія.	2
3	№3 Диференціальна діагностика, лікування та профілактика хвороб, пов'язаних з переважаючим порушенням макроелементів: остеодистрофія, гіпомагнеємія, післяродова гіпофосфатемія.	2
4	№4 Принципи діагностики, терапії та профілактики мікроелементозів.	3
5	№5 Принципи діагностики, терапії та профілактики гіповітамінозів. Дослідження, лікування та профілактика хвороб обміну речовин.	2
6	№6 Клініко-лабораторна і спеціальна діагностика, терапія і профілактика хвороб ендокринних органів: цукровий і нецукровий діабет;	2
7	№7 Клініко-лабораторна і спеціальна діагностика, терапія і профілактика хвороб надниркових, щитовидної та паращитовидної залоз гіпоадренкортицизм, синдром Кушинга; гіпо- та гіперпаратиреоз, після родова гіпокальцеємія, гіпотиреоз, ензоотичний зоб і дифузний токсичний зоб.	2
	Всього за 7 семестр	15
8 семестр		
8	№1 Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично хворого молодняку в клініці.	4
	№2 Диференційна діагностика , лікування та профілактика неонатальних хвороб молодняку: гіпотрофія, диспепсія, молозивний токсикоз. Періодична тимпанія телят і ягнят, безоарна хвороба, токсична гепатодистрофія поросят.	2
	№3 Диференційна діагностика , лікування та профілактика метаболічних хвороб молодняку: Д-гіповітаміноз (рахіт), С-гіповітаміноз, аліментарна анемія телят, ягнят, поросят, ензоотична атаксія ягнят, гіпоглікемія поросят, білом'язова хвороба. Дослідження, лікування та профілактика хвороб молодняку. Виїзне заняття.	4
	№4 Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично хворих тварин в клініці із захворюваннями системи крові. Диференціальна діагностика анемій: постгеморагічна, гіпопластична, гемолітична, їх терапія та профілактика.	2
	№5 Клініко-гематологічна діагностика, терапія і профілактика післяродової гемоглобінурії корів, пароксизмальна гемоглобінурія, ізо- та аутоімунні гемоглобінурії.	4
	№6 Клініко-гематологічна діагностика, терапія і профілактика хвороб з порушенням гемостазу, тромбоцитопенії, гемобластозів (пухлинні ураження).	2
	№7 Клініко-гематологічна і спеціальна діагностика, терапія і профілактика хвороб імунної системи: імунні дефіцити; гіперлейкоцитози, гіперімунноглобулінемія, лімфогрануломаоз, плазмоцитома, макроглобулінемія, хвороба «важких ланцюгів».	4

	№8 Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично-хворих тварин у клініці з хворобами нирок та сечової системи.	2
	№9 Диференціальна діагностика, лікування та профілактика хвороб нирок: нефрит (гломерулонефрит), піелонефрит, абсцес нирок, нефроз, нефросклероз, гідронефроз.	4
	№10 Диференціальна діагностика, лікування та профілактика хвороб хвороб сечових шляхів: уроцистит, нейрогенна дисфункція сечового міхура (спазм сфінктера, парез і параліч сечового міхура).	2
	№11 Диференціальна діагностика, лікування та профілактика сечокам'яної хвороби (уролітіазу); хронічної гематурії великої рогатої худоби.	4
	№12 Клініко-лабораторні і спеціальні методи дослідження тематично-хворих тварин з хворобами нервової системи у клініці	2
	№13 Диференціальна діагностика, терапія та профілактика захворювань головного мозку та мозкових оболонок: тепловий та сонячний удар; гіперемія та ішемія головного мозку та його оболонок; гідроцефалія; менінгіт, енцефаліт.	4
	№14 Диференціальна діагностика, терапія та профілактика захворювань спинного мозку та його оболонок: мієліт, менінгомієліт. Диференціальна діагностика, терапія та профілактика захворювань спинного та головного мозку: енцефаломієліт.	2
	№15 Диференціальна діагностика, лікування та профілактика неврозів: епілепсії, еклампсії, синдрому стресу.	3
	Всього за 8 семестр	45

6. Теми самостійних робіт

Тижні	Назва самостійних робіт	год.
6 семестр		
1	№1. Етіотропна, патогенетична та замінна терапія	2
2	№2 Фізіотерапія (світлолікування, електротерапія, інгаляційна та гідротерапія)	4
3	№3 Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб перикарду	2
4	№4 Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб міокарду.	4
5	№5. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб ендокарду, пороки серця.	4
6	№6. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб верхніх дихальних шляхів.	2
7	№7. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб легень запального характеру.	4
8	№8. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб легень незапального характеру та хвороб плеври	4
9	№9. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб ротової порожнини, глотки та стравоходу.	2
10	№10. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб передшлунків	4

11	№11. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб шлунка і кишок.	2
12	№12. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб шлунка і кишечника з синдромом кольок.	4
13	№13. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб печінки і жовчних шляхів	4
14	№14. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб підшлункової залози пов'язаних з екзокринною функцією.	3
	Всього за 6 семестр	45
7 семестр		
1	№ 1. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб, спричинених порушенням обміну речовин.	10
2	№ 2. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб, зумовленим переважним порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну.	10
3	№ 3. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб зумовлених порушенням обміну макроелементів.	10
4	№ 4. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб спричинених мікроелементозами тварин.	13
5	№ 5. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб спричинених порушенням обміну вітамінів.	12
6	№ 6. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб спричинених ендокринними порушеннями підшлункової залози.	10
7	№ 7. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб спричинених ендокринними порушеннями надниркових, прищитовидних та щитоподібної залоз.	10
	Всього за 7 семестр	75
8 семестр		
1	№ 1. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб спричинених імунodefіцитним станом молодняку.	4
2	№а 2. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб спричинених шлунково-кишковими розладами новонароджених тварин.	4
3	№ 3. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування метаболічних хвороб молодняку.	4
4	№ 4. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб спричинених різними анеміями.	4
5	№ 5. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб спричинених післяродовою гемоглобінурією корів, пароксизмальною гемоглобінурією, ізо- та аутоімунною анемією.	4
6	№ 6. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб спричинених порушення гемостазу (згортання крові), пухлинними ураженнями системи крові, гемобластозами.	4
7	№ 7. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб імунної системи.	4
8	№ 8. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб сечовидільної системи.	4
9	№ 9. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб нирок.	4
10	№ 10. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб сечових шляхів: (уроцистит, нейрогенна дисфункція сечового міхура (спазм сфінктера, парез і параліч сечового міхура).	4

11	№ 11. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб нирок і сечових шляхів. (Сечокам'яна хвороба, Хронічна гематурія великої рогатої худоби. Захворювання нижніх відділів сечовивідних шляхів: непрохідність уретри і уретрит).	4
12	№ 12. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб нервової системи.	4
13	№ 13. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування органічних захворювань головного і спинного мозку та мозкових оболонок.	4
14	№ 14. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування хвороб головного і спинного мозку та мозкових оболонок запального характеру.	4
15	№ 15. Етіологія, патогенез, симптоми та лікування функціональних захворювань нервової системи.	4
	Всього за 8 семестр	60

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня знань студентів

1. Назвіть одним словом метод зовнішнього лікування тварин перегрітим водяним паром, інколи з додаванням до нього креоліну, скипідару, іхтіолу, дьогтю та ін.:

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: вапоризація

2. Назвіть одним словом лікувальну процедуру для охолодження ділянки тіла в початковій стадії запалення з використанням ватно-марлевої подушки, змоченої холодною водою чи лікарськими засобами:

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: примочка

3. Назвіть одним словом лікувальну процедуру для прогрівання ділянки тіла тварини температурою 40-50⁰ із застосуванням висівок, житньої муки, тирси, коренебульбоплодів та ін.:

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: припарки

4. Назвіть одним словом процедуру, при якій тварина вдихає через надітий на голову брезентовий рукав водяний пар від залитої окропом сінної потерті:

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: інгаляція

5. Назвіть одним словом одну із форм гідротерапії, яка основана на введенні води в пряму кишку та інші відділи кишечника, з метою надання допомоги при хворобах травного каналу:

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: клізми

6. Які методи досліджень відносяться до ендоскопічних:

1	бронхоскопія
2	торакоцентез
3	лапароскопія
4	цистоскопія
5	лапароцентез

Правильна відповідь: 1, 3, 4

7. Плевроцентез це:

1	пункція серцевої сумки
2	пункція сечового міхура
3	пункція плеври
4	пункція черевної порожнини
5	пункція сліпої кишки

Правильна відповідь: 3

8. Підшкірні ін'єкції можна виконувати:

1	поблизу суглобів
2	поблизу сухожилкових піхв
3	у місцях, де найбільше розвинена підшкірна клітковина і мало нервів і судин
4	поблизу хрящів
5	у місцях прилягання збруї

Правильна відповідь: 3

9. Для видалення металевих предметів з передшлунків використовують зонди:

1	Меліксетяна
2	Телятникова
3	Хохлова
4	Черкасова
5	Коробова

Правильна відповідь: 1, 2, 5

10. Для промивання рубця у великої рогатої худоби використовують зонд:

1	Хохлова
2	Телятникова
3	Черкасова
4	Меліксетяна
5	Коробова

Правильна відповідь: 3

11. Для видалення сторонніх предметів із стравоходу у великої рогатої худоби використовують зонди:

1	Меліксетяна
2	Хохлова
3	Телятникова
4	Черкасова
5	Коробова

Правильна відповідь: 2

12. До зовнішніх методів введення лікарських препаратів відносять:

1	примочки
2	припарки
3	руміноцентез
4	аплікації
5	мікроклізми

Правильна відповідь: 1, 2, 4

13. Ординаторська історія хвороби заводиться на:

1	амбулаторно хворих тварин
2	тяжко хворих тварин
3	стаціонарно хворих тварин
4	племінних тварин
5	екзотичних тварин

Правильна відповідь: 3, 4

14. Які препарати використовуються для вапоризації:

1	антибіотики
2	скипидар
3	сульфаніламід
4	терпентинову олію
5	дьоготь

Правильна відповідь: 2, 4, 5

15. Розставте у відповідності з назвою

А. Для наскрізного промивання шлунка і кишечника у собак	1. Очищувальні клізми
Б. Для збудження перистальтики кишечника і зниження температури тіла	2. Терморегулюючі клізми
В. При тимчасовій або тривалій затримці виділення калових мас	3. Гіпертонічні клізми
Г. Для звільнення прямої кишки від калових мас перед усіма видами клізм	4. Опорожнювальні клізми
Д. При набряках, водянках і атонічних запорах	5. Субаквальна клізма

Правильна відповідь: А-5; Б-2; В-4; Г-1; Д-3.

16. Комплекс спеціальних механічних впливів руками на шкіру та глибоко лежачих тканин з лікувальною і профілактичною метою називається одним словом:

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: масаж

17. Яке слово пропущене в реченні

... це введення тварині під шкіру або внутрішньом'язево власної крові	<i>Впишіть відповідь одним словом</i>
---	---------------------------------------

Правильна відповідь: аутогемотерапія

18. Яке слово пропущене в реченні

... це введення тварині під шкіру або внутрішньом'язево крові від інших тварин того ж виду	<i>Впишіть відповідь одним словом</i>
--	---------------------------------------

Правильна відповідь: гомогемотерапія (або ізогемотерапія)

19. Яке слово пропущене в реченні

... це введення тварині під шкіру або внутрішньом'язево крові від тварин іншого виду	<i>Впишіть відповідь одним словом</i>
--	---------------------------------------

Правильна відповідь: гетерогемотерапія

20. Якій фазі протейнотерапії відповідають наведені симптоми

1. Перша фаза (негативна) 2. Друга фаза (позитивна)	А. Загальний стан тварини поліпшується, вирішення запального процесу прискорюється, газообмін збільшується, вміст гемоглобіну, кількість еритроцитів і лейкоцитів.
	Б. Погіршення загального стану організму тварини, підвищення температури тіла, пригнічення, прискорення серцевих скорочень і дихальних рухів, зменшення загальної кількості лейкоцитів і еритроцитів.

Правильна відповідь: 1-Б, 2-А

21. Розставити у відповідності до рекомендацій щодо застосування масажу наступні патологічні стани

А. Показання Б. Протипоказання	1. Атрофія м'язів 2. Гнійні процеси 3. Атонії шлунку і кишечника 4. Хвороби шкіри 5. Перитоніт 6. Тимпанія рубця 7. Інвагінації
-----------------------------------	---

Правильна відповідь: А-1, 3, 6; Б-2, 4, 5, 7.

22. Який дієтичний корм призначаємо якому виду тварин

1) собаки	а) сіно бобових, пшеничні висівки, сінаж
2) свині	б) свіжа зелень, кисле молоко, варені яйця
3) жуйні	в) силосна паста, молоко, сир

4) птиця	г) м'ясний бульйон, молоко, сира печінка
----------	--

Правильна відповідь: 1-г, 2-в, 3-а, 4-б.

23. Розставити у відповідності до джерел випромінювання наступні види ламп

А. Джерела УФ-променів	1. бактерицидно-увіолеві лампи
Б. Джерела ГЧ-променів	2. еритемно-увіолеві лампи
	3. лампи інфраруж
	4. лампи солюкс
	5. ртутно-кварцеві лампи
	6. світлові ванни
	7. лампа Мініна

Правильна відповідь: А-1, 2, 5; Б-3, 4, 6, 7.

24. Які препарати вводять до складу дієти при захворюванні кровотворної системи

1	ціанокобаламін
2	вікасол
3	ретинол
4	ергокальціферол

Правильна відповідь: 1, 2

25. До методу електротерапії відноситься:

1	ультразвукотерапія
2	дарсонвалізація
3	гальванотерапія
4	фарадизація

Правильна відповідь: 2, 3, 4

26. Для проведення новокаїнових блокад використовують наступні лікарські засоби:

1	хлористоводневу сіль новокаїну
2	магнію сульфат
3	калію хлорид
4	калію хлорид

Правильна відповідь: 1

27. Солями яких мікроелементів збагачують корми при хворобах кровотворної системи

Вкажіть найбільш повну відповідь.

1	фосфору, заліза, фтору
2	цинку, натрію, міді
3	кобальту, міді, заліза
4	натрію, магнію, заліза

Правильна відповідь: 3

28. При захворюваннях якої системи м'ясоїдним застосовують препарати: камполон, сирепар, та до складу раціону включають печінку

1	кровотворної
2	серцево-судинної
3	дихальної
4	сечостатевої

Правильна відповідь: 1

29. Яка температура розчину новокаїну рекомендована для парентерального введення його тваринам:

1	37-39 °С
2	35-42 °С
3	40-43 °С
4	43-50 °С

Правильна відповідь: 1.

30. При гемотерапії кров стабілізують:

1	5% розчином натрію цитрату
2	5% розчином натрію карбонату

3	5% розчином натрію хлориду
4	5% розчином натрію сульфату

Правильна відповідь: 1.

31. При гострому міокардиті застосування серцевих глікозидів:

1	показане
2	бажане разом з кортикостероїдами
3	протипоказане
4	показане разом з антибіотиками та заспокійливими засобами

Правильна відповідь: 3.

32. Яке слово пропущене в реченні?

За Г.В. Домрачевим виділяють ... періоди (стадії) розвитку міокардиту.	(у бланку відповідей подати одним словом)
--	---

Правильна відповідь: два (або 2).

33. Захворювання міокарду, яке характеризується дистрофічними процесами в ньому, які в подальшому призводять до порушення основних функцій серця це-

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)
--

Правильна відповідь: міокардоз.

34. Яким хворобам відповідають наведені ознаки?

1. Міокардоз	А. запалення ендокарда, яке ускладнюється деструктивними і некротичними змінами
2. Міокардит	Б. захворювання, яке характеризується розростанням сполучної тканини у міокарді й ущільненням його
3. Міокардіосклероз	В. запалення серцевого м'язу
4. Ендокардит	Г. захворювання міокарду, яке характеризується дистрофічними процесами в ньому, які в подальшому призводять до порушення основних функцій серця

Правильна відповідь: 4-А; 2-В; 3-Б; 1-Г

35. Розширення серця характеризується:

1.	збільшенням об'єму серця через накопичення рідини в перикардіальній порожнині
2.	розвитком дифузних або локальних новоутворень (пухлин) в серцевій стінці
3.	збільшенням порожнин серця з одночасною зміною товщини їх стінок і форми серця
4.	збільшенням об'єму серця через тромбоз коронарних артерій

Правильна відповідь: 3.

36. Причинами кашлю у великої рогатої худоби є ...

1.	застійні явища у головному мозку
2.	застій венозної крові у легенях
3.	переповненні рубця, коли останній тисне на діафрагму
4.	набряки в ділянці підгруддя

Правильна відповідь: 2.

37. Яке слово пропущене в реченні?

Незарощення боталової протоки – це постнатальна ... несумісна з життям.	(у бланку відповідей подати одним словом)
---	---

Правильна відповідь: аномалія.

38. Простих пороків серця налічується ...

1	16
2	8
3	36
4	24

Правильна відповідь: 2.

39. Яке слово пропущене в реченні?

Гідроперикард характеризується нагромадженням у тканинах і серцевій сорочці ...	(у бланку відповідей подати одним словом)
---	---

Правильна відповідь: трансудату.

40. Яке слово пропущене в реченні?

За класифікацією професора Г.В.Домрачева виділяють ... групи хвороб серцево-судинної системи	(у бланку відповідей подати одним словом)
--	---

Правильна відповідь: чотири (або 4).

41. Ендокардит в першу чергу слід диференціювати від...

1.	міокардиту
2.	катаральної пневмонії
3.	ексудативного плевриту
4.	гідроперикарду

Правильна відповідь: 1.

42. Яким хворобам відповідають перераховані симптоми:

1. Міокардоз	А. Виражене пригнічення, апетит знижений або відсутній, температура підвищена. Пульс великий, середнього наповнення. Посилення першого тону серця. При аускультатії ендокардіальні шуми. Швидко розвиваються симптоми загальної серцевої недостатності.
2. Гідроперикард	Б. Виражене пригнічення, нерідко атонія передшлунків, температура тіла в межах фізіологічних коливань. Серцевий поштовх посилений. Пульс малий слабого наповнення. Ділянка абсолютної серцевої тупості збільшена. Тони серця глухі, другий послаблений. Нерідко ритм галопу, ембріокардія.
3. Розширення серця	В. Температура тіла частіше нормальна. Ослаблення серцевого поштовху, посилення, розщеплення або роздвоєння першого й послаблення другого тону серця, порушення функції провідності (частіше у вигляді атріовентрикулярної блокади), серцеві (застійні) набряки розвиваються повільно і часто мають змінний характер.
4. Гострий ендокардит	Г. Температура тіла частіше нормальна. Переповнення яремних вен, набряк міжщелепового простору, слабкий і дифузний серцевий поштовх, збільшення ділянки серцевого притуплення, тахікардія, ослаблення і приглушеність тонів серця, інколи своєрідні шуми плескоту.

Правильна відповідь: 1-В, 2-Г, 3-Б, 4-А

43. Яким змінам серцевого поштовху відповідають наведені хвороби?

1. Посилений	А. Гострий міокардит
2. Слабкий	Б. Гострий ендокардит
	В. Гідроперикард
	Г. Розширення серця

Правильна відповідь: 1-А, Б, Г; 2-В

44. Яким хворобам відповідають наведені ознаки?

1. Гідроперикард	А. запалення ендокарда, яке ускладнюється деструктивними і некротичними змінами
2. Розширення серця	Б. захворювання, яке характеризується розростанням сполучної тканини у міокарді й ущільненням його
3. Міокардіосклероз	В. збільшення порожнин серця з одночасною зміною товщини їх стінок і форми серця.
4. Ендокардит	Г. водянка серцевої сорочки

Правильна відповідь: 4-А, 3-Б, 2-В, 1-Г

45. При якій хворобі серцево-судинної системи призначають відповідне лікування:

1. Міокардіодистрофія (міокардоз)	А. Лікування не ефективне
2. Травматичний перикардит	Б. глюкоза, сечогінні, кофеїн, серцеві глікозиди
3. Міокардіосклероз	В. антибіотики або сульфаніламід

Правильна відповідь: 1-Б, 2-А, 3-Б

46. Запалення слизової оболонки і підслизового шару носа називається

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: риніт

47. Запалення легень називається

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: пневмонія

48. Запалення слизової оболонки і підслизової тканини бронхів називається

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: бронхіт

49. Запалення слизової оболонки, а пізніше – підслизової і хрящової тканин гортані називається

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: ларингіт

50. Який із перерахованих симптомів відноситься до загальних симптомів хвороб дихальної системи?

1.	Підвищення температури тіла.
2.	Кашель.
3.	Втрата апетиту.
4.	Тахікардія.

Правильна відповідь: 2.

51. Вкажіть місце локалізації кровотечі при витіканні з ніздрів крові яскраво червоного кольору з пухирцями повітря

1.	Шлункова кровотеча
2.	Легенева кровотеча
3.	Кровотеча з лобної пазухи
4.	Носова кровотеча

Правильна відповідь: 2.

52. Під час тренінгу у коня розвивається видихальна задишка, швидка втома. Черевний тип дихання, який супроводжується «запальним жолобом». Температура тіла – 38,1 °С. Кашель короткий, слабкий. Поставте діагноз

1.	Гостра альвеолярна емфізема легень
2.	Бронхопневмонія
3.	Інтерстиціальна емфізема легень
4.	Хронічний бронхіт

Правильна відповідь: 1.

53. При клінічному обстеженні коня встановлено: пригнічення, витягування шиї, болючість в ділянці гортані при пальпації, інспіраторну задишку, кашель. Температура тіла 39,1 °С. Ваш діагноз:

1.	Ларингіт катаральний.
2.	Фарингіт.
3.	Риніт.
4.	Трахеїт.

Правильна відповідь: 1.

54. Перерахуйте хвороби верхніх дихальних шляхів

1.	Пневмонія
2.	Трахеїт
3.	Плеврит

4.	Ларингіт
5.	Менінгіт

Правильна відповідь: 2, 4.

55. Перерахуйте хвороби які відносять до патології легень запального характеру

1.	Емфізема легень
2.	Крупозна пневмонія
3.	Набряк легень
4.	Катаральна бронхопневмонія
5.	Легенева кровотеча

Правильна відповідь: 2, 4.

56. Перерахуйте захворювання дихальної системи при яких показана антибіотикотерапія

1.	Емфізема легень
2.	Крупозна пневмонія
3.	Легенева кровотеча
4.	Набряк гортані
5.	Катаральна бронхопневмонія

Правильна відповідь: 2, 5.

57. Яким хворобам легенів відповідають наведені симптоми?

1. Легенева кровотеча	А. Температура тіла підвищена на 1-2°C. Кашель частий приглушений. Аускультациєю легень виявляють крепітацію, вологі хрипи.
2. Емфізема легень	В. Кров витікає з обох носових ходів, світло-червона з домішками пухирцівповітря.
3. Катаральна бронхопневмонія	С. Добре помітне втягування міжреберних проміжків і черевної стінки вздовж реберної дуги, де утворюється западина («запальний жолоб»). При перкусії легеневого поля – тимпанічний або коробковий звук.

Правильна відповідь: 1-В, 2-С, 3-А

58. Яким хворобам верхніх дихальних шляхів відповідають наведені симптоми?

1. Кровотеча з носа	А. Незначне підвищення температури тіла. Голос хриплий, низький. Сильний, сухий, різкий і болісний кашель.
2. Ларингіт	В. Спостерігаються періодичні витікання з носа (частіше з однієї ніздрі) слизово гнійного ексудату. Витікання посилюються при опусканні голови. Загальний стан тварини змінений мало.
3. Фронтит	С. Витікання крові з однієї або двох ніздрів. Кров що витікає червона, не пінява.

Правильна відповідь: 1-С, 2-А, 3-В

59. Яким хворобам плеври відповідають наведені симптоми?

1. Плеврит	А. температура тіла підвищена на 1-1,5 °С При аускультатії вислуховуються шуми тертя, які посилюються при тиску на грудну клітку фонендоскопом. Кашель слабкий, болючий.
2. Грудна водянка	В. Асиметрія грудної стінки. На пошкодженому боці перкусією виявляють досить сильний коробковий звук.
3. Пневмоторакс	С. Притуплений або тупий звук в ділянці грудної клітки, зона якого обмежена горизонтальною верхньою лінією. Температура тіла в нормі або знижена.

Правильна відповідь: 1-А, 2-С, 3-В

60. Розставте у відповідності до локалізації наведені хвороби

1. Хвороби верхніх дихальних шляхів	А. Hyperaemia et oedema pulmonum
2. Хвороби легень	В. Hydrothorax

3. Хвороби плеври	C. Tracheitis
-------------------	---------------

Правильна відповідь: 1-С, 2-А, 3-В

61. У якому співвідношенні застосовують 5 %-й спиртовий розчин йоду і гліцерину при виразковому та дифтерійному стоматиті?

1	1:4
2	1:6
3	1:1
4	1:10

Правильна відповідь: 1.

62. У якого виду тварин частіше виникає закупорення стравоходу?

1	Коні
2	Свині
3	Велика рогата худоба
4	Собаки

Правильна відповідь: 3.

63. При гіпотонії передшлунків у великої рогатої худоби кількість скорочень рубця впродовж 5 хвилин становить:

1	7 – 8
2	3 – 5
3	2 – 4
4	5 – 8

Правильна відповідь: 2.

64. Для посилення моторної функції рубця при тимпанії великій рогатій худобі застосовують настойку чемериці в дозі:

1	3 – 5 мл
2	5 – 8 мл
3	10 – 12 мл
4	12 – 15 мл

Правильна відповідь: 3.

65. Які препарати призначають з лікувальною метою при тимпанії рубця?

1	Газовбирні
2	Антибіотики
3	Протибродильні
4	Сульфаніламід

Правильна відповідь: 1, 3.

66. При яких хворобах рубця температура тіла залишається в межах фізіологічних коливань?

1.	Парез
2.	Тимпанія
3.	Румініт
4.	Ацидоз

Правильна відповідь: 1, 2, 4.

67. При виразковій хворобі призначають:

1.	В'яжучі препарати
2.	Діуретичні
3.	Кровоспинні препарати
4.	Протизапальні

Правильна відповідь: 1, 3, 4.

68. Які види тварин найбільш часто хворіють на гастрит?

1.	Велика рогата худоба
2.	Коні
3.	Свині

4.	Вівці
----	-------

Правильна відповідь: 2, 3.

69. При якому захворюванні рубця клінічні ознаки не характерні за хронічного перебігу?

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: гостра тимпанія.

70. При якій хворобі передшлунків призначають голодну дієту в першу добу?

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

Правильна відповідь: гіпотонія і атонія передшлунків.

Контрольні питання

1. Які загальні симптоми хвороб печінки і в чому полягає сутність їх?
2. Опишіть патогенез і симптоми гострого паренхіматозного гепатиту.
3. У чому полягають принципи терапії і профілактики при гострому паренхіматозному гепатиті?
4. Опишіть етіологію і патогенез токсичної дистрофії печінки.
5. Розкажіть патогенез і симптоми амілоїдозу печінки.
6. Опишіть причини, симптоми і заходи профілактики цирозу печінки.
8. Які причини кетозу у корів, вівцематок й свиноматок?
9. Опишіть патогенез кетозу.
10. Опишіть принципи діагностики, терапії і профілактики кетозу.
11. Опишіть етіологію, патогенез цукрового діабету.
12. Які причини викликають нецукровий діабет?
14. Опишіть основні причини і симптоми міоглобінурії.
15. Які принципи терапії і профілактики міоглобінурії?
16. Опишіть етіологію, патогенез остеодистрофії і які патолого-анатомічні зміни викликає ця хвороба?
18. У чому полягають терапія і профілактика остеодистрофії?
19. Опишіть причини, патогенез і симптоми пасовищної тетанії.
20. Які принципи терапії і профілактики пасовищної тетанії?
21. Назвіть найбільш поширені гіповітамінози серед тварин.
22. Опишіть основні причини, патогенез і симптоми А-гіповітамінозу.
23. Які причини і симптоми Е-гіповітамінозу?
24. Опишіть причини, патогенез і симптоми С-гіповітамінозу.
25. Які симптоми і терапія К-гіповітамінозу?
26. Назвіть гіповітамінози групи В.
27. Назвіть патогномічні симптоми гіповітамінозів групи В.
28. Принципи терапії і профілактики гіпервітамінозів у сільськогосподарських тварин.
29. Чим небезпечний надлишок вітамінів в організмі тварин?
30. Як класифікуються анемії за походженням у тварин?
31. Які симптоми постгеморагічної анемії?
32. Профілактика постгеморагічної анемії.
33. Опишіть патогенез і симптоми гемолітичної анемії.
34. Які терапія і профілактика гемолітичної анемії?
35. Які причини і патогенез гіпопластичної анемії?
36. У чому полягає профілактика гіпопластичної анемії?

37. Який патогенез при апластичній анемії?
38. Які причини гемоглобінурії корів?
39. Симптоми післяродової гемоглобінурії корів.
40. У чому полягає терапія гемоглобінурії корів?
41. Які причини тромбоцитопенії?
42. Які терапія і профілактика тромбоцитопенії?
43. Що таке гемофілія і які її причини?
44. Який патогенез при гемофілії?
45. Що таке кровоплямиста хвороба і які її причини?
46. Які симптоми кровоплямистої хвороби?
47. Профілактика кровоплямистої хвороби.
48. Назвіть причини пієліту.
49. Які симптоми пієліту?
50. У чому полягає терапія пієліту?
51. Які основні причини та симптоми при спазмі сечового міхура?
52. У чому полягає профілактика спазму сечового міхура?
53. Опишіть патогенез при парезі і паралічі сечового міхура.
54. Назвіть симптоми при парезі і паралічі сечового міхура.
55. Призначте лікування при парезі і паралічі сечового міхура.
56. Які причини та симптоми уроцистити?
57. У чому полягає терапія при уроциститі?
58. Основні причини патогенез і симптоми уретриту.
60. Яка профілактика уретриту?
61. Сонячний удар, його етіологія, діагностика.
63. Як профілактикувати сонячний удар?
64. Які симптоми теплового удару? Як віддиференціювати сонячний удар від теплового?
66. Призначте лікування при тепловому перегріванні.
67. Які симптоми менінгоенцефаліту?
68. Призначте лікування при менінгоенцефаліті.
69. Які є види стресів?
71. У чому полягає профілактика стресу?
72. Опишіть причини і симптоми неврозів.
73. У чому полягають терапія і профілактика при неврозах?
74. Опишіть етіологію і симптоми менінгомієліту.
75. Яка терапія тварин і профілактика за менінгомієліту?

8. Методи навчання

- словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- наочні (ілюстрування, демонстрація, самостійне спостереження);
- практичні (лабораторна робота).

9. Форми контролю

- поточний (опитування, тестування);
- рубіжний (контрольна робота, реферат, модулі);

- підсумковий (тестування, залік, екзамен).

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$

.

11. Методичне забезпечення

1. Електрокардіографія: Будова та аналіз електрокардіограми у здорових і хворих тварин. Частина 2: Методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Погурський І.Г., Береза В.І. та ін. К.: НАУ, 2004. 17 с.

2. Лабораторна діагностика функціонального стану печінки: методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Грищенко В.А., Грушанська Н.Г., Костенко В.М. К.: «ЦП КОМПРИНТ», 2012. 79 с.

3. Методологічна оцінка клінічних і гематологічних показників в діагностиці, лікуванні та профілактиці анемії у тварин / Цвіліховський М.І., Береза В.І., Погурський І.Г. та ін.. К.: Видавничий центр НАУ, 2006. 17 с.

4. Патологія нервової системи у собак / Цвіліховський М.І., Січкач В.С., Костенко В.М., Грушанська Н.Г. / Методичні вказівки. К.: Видавничий центр НАУ, 2009. 38 с.

5. Синдроми найбільш поширених внутрішніх незаразних хвороб тварин. Метод. вказівки для вищих навч. закл. аграрн. профілю за спеціальністю – ветеринарна медицина. / Цвіліховський М.І., Судаков М.О., Чумаченко В.Ю. та ін. К.: Видавничий центр НАУ, 2000. 32 с.

6. Цифрова рентгенологія методи отримання зображення і переваги перед традиційними технологіями / Цвіліховський М.І., Бондар В.О., Костенко В.М.,

Січкач В.С., Якимчук О.М., Шестопапка Р.І. / Методичні вказівки. К.: Видавничий центр НУБіП України, 2010. 36 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Внутрішні незаразні хвороби тварин: підручник / Цвіліховський М.І., Береза В.І., Січкач В.С. та ін.; За ред. М.І. Цвіліховського. 3-є вид. К.: Аграрна освіта, 2014. 614 с.

2. Внутрішні хвороби тварин: практикум / Цвіліховський М.І., Бойко Н.І., Голопура С.І. та ін.; за ред. М.І. Цвіліховського. К.: ЦП КОМПРИНТ, 2016. 224 с.

3. Внутрішні хвороби тварин / Левченко В.І., Кондрахін І.П., Влізло В.В. та ін.; за ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2012. Ч.1. 528 с.

4. Внутрішні хвороби тварин / Левченко В.І., Влізло В.В., Кондрахін І.П. та ін.; за ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2015. Ч.2. 610 с.

5. Мікроелементози сільськогосподарських тварин / Судаков М.О., Береза В.І., Погурський І.Г. та ін.; за ред. М.О. Судакова. 2-е вид. К.: Урожай, 1991. 144 с.

Допоміжна

1. Дробот М.В., Цвіліховський М.І. Терапія телят за неспецифічної бронхопневмонії та її профілактика з використанням біогенних елементів і ехінацеї пурпурової. Монографія. Житомир, 2022. 121 с.

1. Шарандак П. В. Функціональний стан печінки й нирок у вівцематок. Монографія: Житомир: ПП «Євро-Волинь», 2022, 180 с.

2. Превентивні технології забезпечення здоров'я дрібних домашніх і екзотичних тварин / Цвіліховський М.І., Голопура С.І., Грушанська Н.Г., Бойко Н.І., Немова Т.В., Палюх Т.А. Навчальний посібник. К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 438 с.

3. Голопура С.І. Порушення метаболізму і колострального імунітету у великої рогатої худоби та їх корекція. Монографія. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ», 2021. 408 с.

4. Грушанська Н.Г., Цвіліховський М.І., Долецький С.П. Діагностика порушень обміну мінеральних речовин у корів: Монографія. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 192 с.

5. Preventive veterinary technologies of internal diseases of ruminants / Цвіліховський М.І., Грушанська Н.Г., Долецький С.П., Костенко В.М. Монографія. К.: NPE Yamchynskiy O.V., 2020. 326 с.

6. Ветеринарна клінічна біохімія / Левченко В.І., Влізло В.В., Кондрахін І.П. та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. Біла Церква, 2002. 400 с.

7. Довідник лікаря ветеринарної медицини / Вербицький П.І., Достоевський П.П. та інші. К.: «Урожай», 2004. 1280 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://dspace.nubip.edu.ua:8080/jspui/> – Електронна бібліотека НУБіП України
2. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/nd/> – Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України
3. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
4. <http://www.vetmed.wsu.edu>
5. <http://vetbooks.ir/veterinary-hematology-and-clinical-chemistry-2nd-edition/>
6. <https://www.mmbook.ru/catalog/laboratornaja-diagnostika/105834-detail>
7. <https://www.medicalnewstoday.com/articles/322289.php>
8. <http://towncentrevet.ca/canine-bladder-health-bladder-stones/>
9. <http://www.eclinpath.com/atlas/urinalysis/urine-crystals/nggallery/page/3>